

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Μεθοδολογία Ψυχοπαιδαγωγικής Έρευνας I

Ενότητα #13: Μελέτη περίπτωσης και έρευνας δράσης.
Δεοντολογία της έρευνας συγγραφής ερευνητικής έκθεσης

Διδάσκων: Μανωλίτσης Γεώργιος
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται στην άδεια χρήσης **Creative Commons** και ειδικότερα ***Αναφορά – Μη εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγο Έργο 3.0 Ελλάδα*** (***Attribution – Non Commercial – Non-derivatives 3.0 Greece***)

[ή επιλογή ενός άλλου από τους έξι συνδυασμούς]

[και αντικατάσταση λογότυπου άδειας όπου αυτό έχει μπει (σελ. 1, σελ. 2 και τελευταία)]

- Εξαιρείται από την ως άνω άδεια υλικό που περιλαμβάνεται στις διαφάνειες του μαθήματος, και υπόκειται σε άλλου τύπου άδεια χρήσης. Η άδεια χρήσης στην οποία υπόκειται το υλικό αυτό αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Μελέτη Περίπτωσης (ΜΠ)

Τι είναι;

- Η μελέτη ενός περιστατικού και της εξέλιξής του το οποίο είναι ενταγμένο σε ένα ευρύτερο σύστημα και εξετάζεται στο φυσικό του πλαίσιο (Cohen, Manion & Morrison, 2008)
- Σκοπός της ΜΠ είναι η ενδεδειγμένη παρατήρηση και κριτική περιγραφή των χαρακτηριστικών ενός ατόμου, μερικών ατόμων ή μια μικρής προκαθορισμένης ομάδας ατόμων (π.χ. ενός παιδιού, μιας τάξης, μιας σχολικής μονάδας) (Βάμβουκας, 2006).
- Ποια είναι τα βασικά είδη της ΜΠ:
  - Διερευνητικές (πilotικές – σκοπός η δημιουργία ερευνητικών ερωτημάτων)
  - Περιγραφικές (δίνονται λεπτομερείς αφηγηματικές περιγραφές)
  - Επεξηγηματικές (ελέγχονται θεωρίες)
- Στις ΜΠ συχνά δεν διατυπώνονται αρχικά οι υποθέσεις.
- Τα μέσα συλλογής δεδομένων που χρησιμοποιούνται συχνότερα είναι: η παρατήρηση και η συνέντευξη.

Σχεδιασμός της ΜΠ

- Ο σχεδιασμός της ΜΠ ενδιαφέρεται να εξετάσει τα εξής:
  - Που; (περιγραφή του πλαισίου)
  - Ποιος; (περιγραφή των περιπτώσεων – συμμετεχόντων)
  - Πότε; (περιγραφή της χρονικής περιστάσης-του γεγονότος)
  - Τι; (περιγραφή των διαδικασιών που παραρούνται)
  - Πώς και γιατί; (κριτική περιγραφή των γεγονότων)

Είδη σχεδίων ΜΠ:

- Ως προς τον αριθμό περιπτώσεων:
  - Μονή περίπτωση
  - Πολλαπλές περιπτώσεις
- Ως προς τη μονάδα ανάλυσης:
  - Ολιστικό σχέδιο
  - Ενσωματωμένο σχέδιο

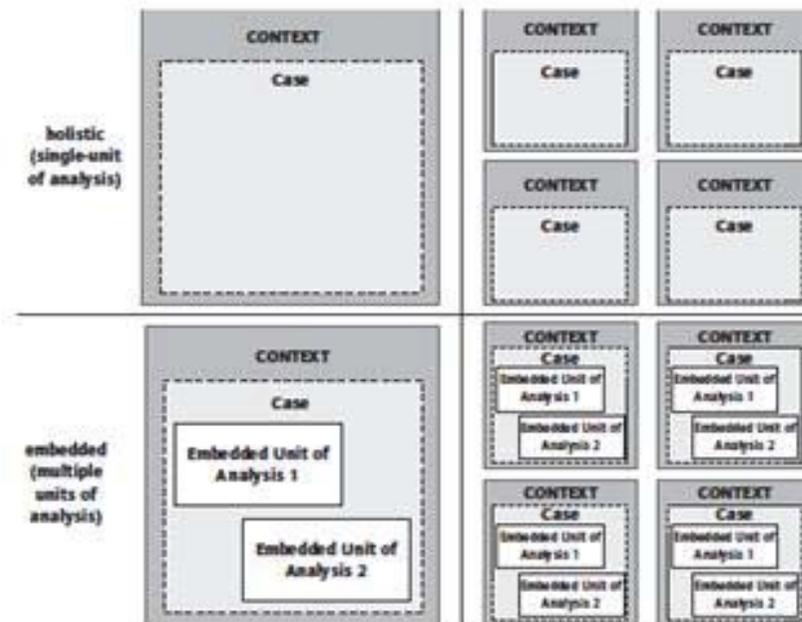

Figure 2.4 Basic Types of Designs for Case Studies
SOURCE: COSMOS Corporation.

Έρευνα Δράσης

Τι είναι η ΕΔ στην Εκπαιδευτική Έρευνα:

- Πρόκειται για τη μελέτη μια διδακτικής παρέμβασης μικρή κλίμακας σε πραγματικές σχολικές συνθήκες και λεπτομερής εξέταση των επιδράσεων αυτής της παρέμβασης (βλ. Cohen et al., 2008).
- Η ΕΔ υλοποιείται από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς και έχει ως στόχο τη βελτίωση των πρακτικών ζητημάτων της λειτουργίας του εκπαιδευτικού πλαισίου μελετώντας τα θέματα και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν.

Είδη ΕΔ:

- α) Πρακτική (έχει ως στόχο τη μελέτη τοπικών εκπαιδευτικών πρακτικών)
- β) Συμμετοχική (έχει ως στόχο τη βελτίωση των ατόμων και των ευρύτερων κοινοτήτων που ανήκουν – π.χ. σχολείων).

Σχεδιασμός με ΕΔ:

- Δυναμική διαδικασία
- Προσδιορισμός προβλήματος ➡ Συγκέντρωση δεδομένων ➡
Ανάλυση δεδομένων ➡ Ανάπτυξη σχεδίου δράσης – Εφαρμογή

Δεοντολογία της Ψυχοπαιδαγωγικής Έρευνας

- Άδεια για πρόσβαση και αποδοχή συμμετοχής στην έρευνα
- Ανωνυμία των συμμετεχόντων
- Εμπιστευτικότητα (μη-αποκάλυψη της ταυτότητας των συμμετεχόντων)
- Ενημέρωση των συμμετεχόντων για τα αποτελέσματα
- Συγκατάθεση των συμμετεχόντων ή των κηδεμόνων τους

Παρουσίαση αποτελεσμάτων «ποσοτικής έρευνας»

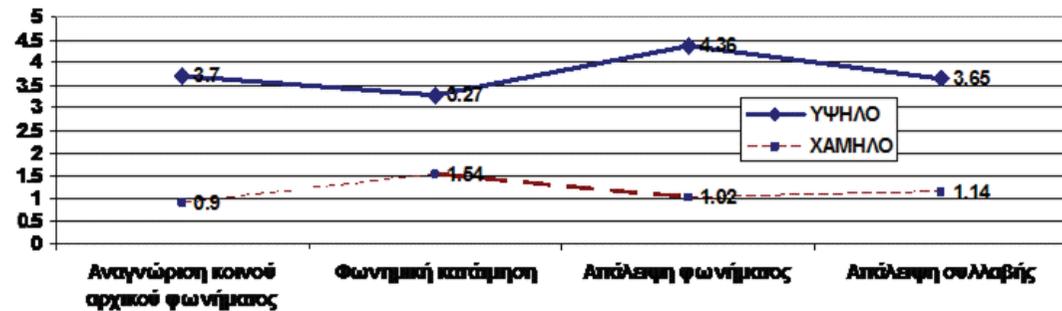
- Χρησιμοποιούνται πίνακες και διαγράμματα για την παρουσίαση των δεδομένων.
- Χρησιμοποιούνται στατιστικά τεστ για την ανάλυση των δεδομένων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Μέσοι όροι (Μ) και τυπικές αποκλίσεις (s) των μεταγλωσσικών μετρήσεων ως προς το επίπεδο επίδοσης στην πρώτη κατηγορία προβλεπόμενων του τεστ Raven.

ΜΕΤΑΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ	Πρώτη κατηγορία				Κριτική r t
	Υψηλό επίπεδο επίδοσης		Χαμηλό επίπεδο επίδοσης		
	Μ	s	Μ	s	
Αναγνώριση κοινού αρχικού φωνήματος	64,6	23,8	57,9	24	1,72
Συνολική φωνολογική επίγνωση	49,9	18	44,4	16,1	1,95
Συνολική ορθογραφική επίγνωση	67,6	20,8	58,7	18,5	2,74**
Συνολική γλωσσική επίγνωση	58,7	18	51,6	15,8	2,57*
N	96		63		159

df=157 *p<.05, **p<.01, ***p<.001

Σχήμα 1. Μέσοι όροι της γνώσης μικρών γραμμάτων ως προς το επίπεδο επίδοσης στις μετρήσεις

Παρουσίαση αποτελεσμάτων «ποιοτικής έρευνας»

- Οργάνωση των δεδομένων
- Μεταγραφή των δεδομένων (π.χ. απομαγνητοφώνηση)
- Προκαταρκτική διερευνητική ανάλυση
- Κωδικοποίηση δεδομένων
  - Εντοπισμός «κατηγοριών» οι οποίες βασίζονται στη βιβλιογραφία
  - Εντοπισμός πιθανών επαναλαμβανόμενων μοτίβων
  - Περιγραφές και εντοπισμός θεμάτων
- Ερμηνεία και Παρουσίαση Αποτελεσμάτων Ποιοτικών Δεδομένων
  - Χρήση αυτούσιων κειμένων – αφηγήσεων
  - Χρήση σχημάτων ή εικόνων
  - Δημιουργία συγκριτικού πίνακα ή πλαισίου των πληροφοριών
- Η εγκυρότητα και η αξιοπιστία στην ποιοτική έρευνα
  - Τριγωνοποίηση (π.χ. χρήση πολλαπλών μεθόδων συλλογής δεδομένων)
  - Έλεγχος μελών (έλεγχος της ακρίβειας της αναφοράς από όρισμένους συμμετέχοντες)
  - Εξωτερική αξιολόγηση (άτομο έξω από την έρευνα κάνει ανασκόπηση διαφόρων πτυχών της έρευνας)

ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΕΥΝΑΣ (ερευνητικής έκθεσης)

- Εισαγωγή
- Προβληματική της έρευνας (Ανασκόπηση βιβλιογραφίας)
- Διατύπωση σκοπού
- Διατύπωση υποθέσεων ή ερωτημάτων
- Μεθοδολογία της έρευνας
  - Σε αυτό το κεφάλαιο της ερευνητικής έκθεσης περιγράφονται με λεπτομέρεια όλες οι πληροφορίες ώστε να είναι σε θέση ο αναγνώστης να επαναλάβει την έρευνα κάτω από τις ίδιες συνθήκες.
  - Ορισμένα από τα στοιχεία στα οποία πρέπει να γίνεται πάντα αναφορά είναι:
    1. Η διαδικασία εκτέλεσης της έρευνας (σχεδιασμός της έρευνας).
    2. Τα όργανα μέτρησης (μέσα συλλογής των δεδομένων) και η διαδικασία εφαρμογής τους.
    3. Ο καθορισμός του πληθυσμού και του δείγματος.
    4. Τα είδη των δεδομένων (Ποιες μετρήσεις αποτελούν τις ανεξάρτητες, ποιες τις εξαρτημένες, ποιες τις ελεγχόμενες μεταβλητές).
    5. Τεχνικές ανάλυσης δεδομένων (Ποια στατιστικά κριτήρια χρησιμοποιήθηκαν – μέθοδοι ποιοτικής κατηγοριοποίησης των θεμάτων).

- Αποτελέσματα της έρευνας - Ευρήματα
  - Παρουσίαση των αποτελεσμάτων σε πίνακες ή γραφήματα (ποσοτική)
  - Παρουσίαση των αποτελεσμάτων με τη μορφή της περιγραφής μονάδων, ανάλυσης θεμάτων, χρήση αφηγήσεων.
- Ερμηνεία (Συζήτηση) αποτελεσμάτων
  - Ερμηνεία των αποτελεσμάτων
  - Συσχέτιση αποτελεσμάτων με το θεωρητικό πλαίσιο της έρευνας.
  - Θεμελίωση των ευρημάτων της έρευνας (Συσχέτιση με τα ευρήματα προηγούμενων ερευνών)
- Συμπεράσματα
  - Βασικά συμπεράσματα της έρευνας
  - Προτάσεις για πρακτική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων
  - Προτάσεις για μελλοντικές έρευνες

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

